

Το Βάθος του ουρανού είναι κόκκινο

Γράφει ο **Νίκος Ξηρουδάκης**

Ένα σημαντικό ιστορικό ντοκουμέντο παρουσιάζει σήμερα η **Παντιέρα**. Μια συνέντευξη εφ' όλης της ύλης ενός ιστορικού στελέχους της ελληνικής αριστεράς, του προδικτατορικού φοιτητικού κινήματος και του αντιδικτατορικού αγώνα. Του δημοσιογράφου **Μίμη Μανωλάκου**, Γραμματέα Σπουδάζουσας της Νεολαίας Λαμπράκη και ιδρυτικού στελέχους της **Πανελληνίας Αντιδικτατορικής Οργάνωσης Σπουδαστών (ΠΑΟΣ) Ρήγας Φεραίος** της οποίας διετέλεσε πρώτος Γραμματέας.

Έζησε τα μεγάλα γεγονότα του προδικτατορικού φοιτητικού κινήματος ως φοιτητής της Νομικής Σχολής της Αθήνας.

“Εμείς μεγαλώσαμε την περίοδο μετά τον εμφύλιο πόλεμο, όπου άρχισε η δημοκρατική αντίσταση του ελληνικού λαού απέναντι στο μετεμφυλιακό καθεστώς, όπου ίσχυε ένα υπερβολικά ισχυρό αστυνομικό κράτος”, μας δήλωσε στην αρχή της εξιστόρησής του.

“Τότε άρχισε να αναπτύσσεται ένα μαζικό κίνημα το οποίο, στη μεγάλη του έκταση ξεκίνησε από τα Κυπριακά αλλά μετά πέρασε στα πανεπιστήμια με τη μορφή αιτημάτων”, συνέχισε.

“Από μικρές διαδηλώσεις των 70 - 80 ατόμων, μέσα σε τρία χρόνια δημιουργήθηκε ένα τεράστιο μαζικό κίνημα που πήγε παράλληλα με ένα εργατικό κίνημα, κυρίως των οικοδόμων. Αυτή η γενιά που μεγάλωσε μέσα στο πλαίσιο ενός δημοκρατικού αγώνα αντίστασης, καταστράφηκε από την έλευση της δικτατορίας.

Παραλληλίζει τις μεγάλες κινητοποιήσεις της νεολαίας του 1962 - 1963 στην Ελλάδα με τις κινητοποιήσεις του 1967 - 1968 στην Ευρώπη. Περιγράφει το μεγάλο κίνημα της νεολαίας για δωρεάν Παιδεία, ένα αίτημα όχι απλά δημοκρατίας αλλά κοινωνικής δημοκρατίας, αναφέροντας τις 1.000.000 υπογραφές που είχαν συγκεντρωθεί αλλά και τη μεγαλειώδη συγκέντρωση των φοιτητών στο Υπουργείο Παιδείας όπου σε κάθε ατάκα του υπουργού Παιδείας Κασσιμάτη ο κόσμος απαντούσε με το κατάλληλο

σύνθημα που προέκυπτε επί τόπου. Στη συγκέντρωση αυτή συμμετείχαν **15.000** φοιτητές επί συνόλου **25.000** στην Αθήνα.

Η οργανωμένη αριστερά της εποχής, η νεολαία της ΕΔΑ και η Νεολαία Λαμπράκη είχαν **ηγεμονικό** ρόλο στην ανάπτυξη αυτού του μεγάλου κινήματος λέει ο συνομιλητής μας, αναλύοντας πολύ εύστοχα τη διάκριση μεταξύ **πολιτικής ηγεμονίας** αφενός και **οργανωτικής ηγεσίας** αφετέρου.

Μιλάει για το πώς η δικτατορία βρήκε απροετοίμαστη την αριστερά, για τις δραματικές ώρες της παραμονής του στρατιωτικού πραξικοπήματος. Για την ομιλία του Τάκη Μπενά στις 20 Απριλίου 1967 στα γραφεία της ΕΔΑ, σε διαδικασία της Σπουδάζουσας της νεολαίας Λαμπράκη που, όπως και το γνωστό άρθρο του Άγγελου Διαμαντόπουλου στην ΑΥΓΗ της 21ης Απριλίου 1967, ανέλυε γιατί **δεν** θα γίνει δικτατορία. Για τις πρώτες μέρες της παρανομίας και της αντιδικτατορικής αντίστασης. Για τον παράνομο μηχανισμό του ΚΚΕ, την ίδρυση του Πατριωτικού Μετώπου -μετέπειτα Πατριωτικού Αντιδικτατορικού Μετώπου, ΠΑΜ.

Για την ίδρυση της ΠΑΟΣ Ρήγας Φεραίος και τις ομάδες δυναμικής δράσης που είχαν ως στόχο τη συντήρηση του πνεύματος της Αντίστασης. Για τις δίκες των αγωνιστών επί χούντας. Για τον πρώτο πρόεδρο του Ρήγα Φεραίου, τον **Μανώλη Συμβουλάκη** που έχασε τη ζωή του στο αεροπορικό δυστύχημα της Ολυμπιακής Αεροπορίας το Δεκέμβρη του 1969 στο Πάνειο Όρος της Κερατέας. Για πολλές **άγνωστες πτυχές της παρανομίας** καθώς και για δύο ..."αντικομματικές" ενέργειές του. Για τον μόνιμο "διακαή πόθο" των αγωνιστών κατά της δικτατορίας να ανατινάξουν το άγαλμα του Τρούμαν και το άτυπο πράσινο φως που δόθηκε.

Για τη **διάσπαση του ΚΚΕ**, την αρθρογραφία του **"Ριζοσπάστη Μαχητή"** και την άποψή του ότι η **αντίσταση φτιάχνει την οργάνωση και όχι το αντίστροφο**. Για την αποχώρησή του το 1973 από το ΚΚΕ εσωτερικού και τη διαφωνία του με τη γραμμή της τότε ηγεσίας σε σχέση με τη "φιλελευθεροποίηση Μαρκεζίνη". Για την αντίθεσή του στην **πολιτική γραμμή Κύρκου και της ΕΑΔΕ** (Εθνική Αντιδικτατορική Δημοκρατική Ενότητα) η οποία θεωρεί ότι οδηγούσε στην ολική καταστροφή της αριστεράς.

Για το πώς προέκυψε η ανάγκη να διαφύγει στο εξωτερικό επί δικτατορίας και πώς αυτό επετεύχθη. Για τη στάση της Σοβιετικής Ένωσης απέναντι στο δικτατορικό καθεστώς της Ελλάδας και για πολλά άλλα.

Αξίζει να παρακολουθήσετε ολόκληρη τη συνέντευξη στα δύο βίντεο που ακολουθούν.

Το πρώτο μέρος της συνέντευξης, το οποίο δημοσιεύουμε σήμερα, δόθηκε τον Μάιο του 2018 στη Νέα Σμύρνη. Θα ακολουθήσει το δεύτερο εξίσου ενδιαφέρον μέρος σε επόμενη ανάρτηση. Τη συνέντευξη εκ μέρους της **Παντιέρας** πήρε ο **Νίκος Ξηρουδάκης**.

